

sidste, saa er det Uret lige over for de danske Borgere at bruge saa mange Penge, som vi allerede nu bruge paa et formaalsløst Foretagende. Thi det er et formaalsløst Foretagende at ofre mange Penge — det er jo en halv Million eller mere om Aaret — paa Landsdele, der stadig gaa tilbage, og som ikke kunne reddes paa den Maade, og det er urigtigt over for Øernes Indbyggere, naar vi ikke kunne og ville hjælpe dem, saa at forholde dem den Adgang, som nu er aabnet dem til at gaa en rigere og lysere Fremtid i Møde ved Tilslutning til den store nordamerikanske Republik. Idet jeg nu ud fra dette Standpunkt undersøgte, hvilke Ofre der vare nødvendige, og hvilke Ofre Danmark kunde bringe, saa blev det mig efterhaanden klart, at disse Ofre vare af to Slags. Dels vil det være nødvendigt at afskaffe den Told, der nu maa betaales af det Sukker og de andre Varer, som produceres paa Øerne, naar de indføres til Danmark, og dels maa der skaffes meget betydelige Pengesummer til Veje for at raade Bod paa den nuværende elendige Tilstand. Hvad det sidste Punkt angaar, da er det mig bekendt, at der er private, som have søgt at virke i denne Retning, som have givet forskellige Løfter og samlet Penge sammen. Jeg kan ikke udtale mig nøjere derom af den Grund, at jeg ikke officielt ved nogen Besked om, hverken hvorledes det hele er arrangeret, eller hvor store Summerne ere. Jeg kan derfor kun sige, at disse Bestræbelser have min fuldeste Sympati, og det af to Grunde. For det første have disse Bestræbelser Krav paa den Sympati, som enhver Mand fortjener, der uegennyttig bringer Ofre, som han tror ville gavne det offentlige Vel, og for det andet og ikke mindst have disse Mænd min Sympati, fordi det forekommer mig, at de have haft et klarere Blik paa Forholdene end de, som ubetinget tale for Øernes Bevarelse for Danmark. Disse Mænd have set, at vi kun have Lov til at beholde dem under den Forudsætning, at vi bringe disse betydelige Ofre. Dette har min Sympati. Men jeg tror paa den anden Side, at disse Mænd, naar de tænke den Tanke fuldt til Ende, og naar de drage alle de logiske Konsekvenser af deres Standpunkt, om ikke nu saa i Tidens Løb, naar de faa Lejlighed til praktisk at prøve sig frem i Virkeligheden, ville være Tilhængere af Øernes Afstaaelse. Det er min Overbevisning, at det vil være en ganske utilstrækkelig Ting at henvise til den pekuniære Hjælp, som ad privat Vej kan rejses. Det er *min* Over-

bevisning, og jeg vil gaa saa vidt at sige, at om den end kan være fejlagtig, saa har jeg den dog. Det kan ikke forlanges, at en Regering, naar den skal tage Ansvar for sig for det Salg, som jeg har nævnt, til Basis for sine Beregninger skal lægge en privat Hjælp, som den anser for utilstrækkelig. Men under alle Omstændigheder, hvorledes det end maatte forholde sig med de privates Villighed til at yde Pengeofre, og hvor store disse end maatte være, saa er det jo en given Ting, at Toldafskaffelsen eller Toldlettelsen ikke vil kunne opnaas ad privat Vej, den vil kun kunne naas ved Imødekommenhed fra de lovgivende Faktorer. Jeg tilstaar, at det er mig ganske uforstaaeligt, hvorledes det for Øjeblikket skulde være muligt at afskaffe Tolden, eller endog blot væsentlig indskrænke den, uden i høj Grad at skade vort Landbrug og vore Finanser, ja ogsaa vor Industri. Det er jo imidlertid et Spørgsmaal, som ikke ligger for i Øjeblikket. Men jeg maa bemærke, at paa den anden Side er det mig lige saa uforstaaeligt, hvorledes man kan rejse den Paastand, som jo fra saa mange Sider er rejst, at disse Landsdele ere Stykker af det danske Territorium, at det danske Territorium skal bevares uforkrænket, uden at man samtidig dermed fremkommer med et Løfte, et bindende Tilsagn om, at man ogsaa vil gøre, hvad en Landsdel har Krav paa, idet man ikke udelukker den fra at sælge sine Produkter til de øvrige Landsdele. Men det er jo det, vi faktisk gøre, naar vi bevare Tolden. Det høje Ting vil af disse mine Betragtninger se, at jeg mener, der, naar man vil beholde Øerne, kun er eet at gøre: Staten maa bringe store og betydelige Ofre, dels ved en Afskaffelse eller Nedsættelse af Tolden, dels ved at yde de store Pengesummer, der maa til, for at opbølge Forholdene derovre paa Øerne.

Det næste Spørgsmaal, hvortil jeg maatte komme i mine Undersøgelser, maatte derfor nødvendigvis være, hvorvidt der er nogen Mulighed for, nogen Udsigt til, at man med Held kan henvende sig til de lovgivende Forsamlinger for at udvirke den fornødne pekuniære Støtte. Jeg er i den Henseende af den Overbevisning, at der er en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at det vil være fuldstændig umuligt, fuldstændig ugørligt at henvende sig til Rigsdagen med Haab om at faa et nævneværdigt Tilskud til de vestindiske Øer ud over de store Summer, som vi allerede nu aarlig ofre. Og jeg kan ogsaa godt forstaa det. Det er jo fra mange